

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
= za Slovenijo v Ljubljani. =**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/L. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

O. Z. in ukrepi proti draginji.

Priobčujemo zapisnika 20. in 21. seje širšega odbora z dne 9. in 15. II. t. l.

II. podpredsednik Č e s n i k otvori sejo in konstatira sklepčnost. Tajnik Bekš prečita došle vloge štirih organizacij, ki zahtevajo takojšnje intervencije O. Z., da se izplačilo novih draginjskih doklad brez odloga izvrši. Prečita se tudi dopis pokrajinskega odbora koaliranih železničarskih organizacij, ki vabi O. Z. na udeležbo k anketi, ki bo 11. t. m. ob pol sedmih v društvenih prostorih Zveze Jugoslovanskih železničarjev. II. podpredsednik Č esnik odda predsedstvo medtem došlemu I. podpredsedniku Dolžanu. Urbančič poda zgodovino postanka ravnokar omenjenega dopisa ter pripomni, da se bo na tej anketi ukrepalo o korakih proti splošno naraščajoči in nevzdržljivi draginji. Vsi javni in privatni nameščenci ter manualni delavci so se strnili v koalicijo, da na javnem shodu manifestirajo za takojšnjo odpomoč. Delegat Roštan priporoča, naj se O. Z. te ankete na vsak način udeleži, treba pa je, da nominirajo delegate za O. Z. tiste organizacije, ki so dale za ta korak, oziroma za prireditev javnega shoda prvo inicijativo. Del. Zorko se strinja z Roštanovim predlogom, prosi pa, da se na shodu, ki bi ga priredila O. Z. v lastnem delokrogu, O. Z. zavzema tudi za zvišanje draginjskih doklad nižjim državnim uslužbencem. Zastopnik celjskega odseka okrajni komisar Šubic, ki ga I. podpredsednik Dolžan v imenu O. Z. toplo pozdravi, je za to, da se revizija zakona o draginjskih dokladah, ki se baje namerava, izvrši sicer v prid nižjim državnim uslužbencem, ne pa v škodo uradnikom. Tajnik Bekš

opozarja na ogroženje zakona o novih draginjskih dokladah, ki je po ponovnih izjavah predsednika Reiserja že sprejet in svetuje, da počakamo na objavo tega zakona ter šele potem zahtevamo zopetno zboljšanje gnotnega položaja potom posebnega zakona. Vlada bi v nasprotnem slučaju vso stvar samo zavlekla in izplačilo novih draginjskih doklad bi se zopet ponovno oddaljilo. Doslej še nismo imeli nobenega povoda, da bi dvomili nad izjavami predsednika prof. Reiserja. (Delegat Deržaj se dotakne z ostrimi besedami »Našega Glasu«, ki baje dosledno pobija vsako ostro kritiko in jo v mnogih slučajih celo kategorično odklanja. Pripomni samo, kako je uredništvo »Našega Glasu« svoj čas dosledno odklanjalo vsak dopis, ki se je tikal gnilih razmer pri »Samopomoči«. Tedaj »Naš Glas« ni imel prostora za popolnoma opravičene kritike o »Samopomoči«, marveč se je nekvalificirano obnašal proti tistim, ki so razmere pri »Samopomoči« hoteli javnosti odkriti. Odkrito tudi izjavi, da »vleče O. Z. svoje člane za nos«. Povedali bomo svojim članom, pravi delegat Deržaj, da je bil ves naš trud zaman in jih bomo kratkomalo prepustili samim sebi. II. podpredsednik Dolžan se odločno zabrani proti očitku, češ, da O. Z. »vodi svoje člane za nos.«*) Trenotno se je pojavil dvom, v koliko kolidira nameravana anketa odbora koaliranih organizacij z našo zahtevo po takojšnjem izplačilu draginjskih doklad. Delegat Golob pripomni, da naša zahteva s shodom ni v nobeni bistveni zvezi, da pa se shodu, ki ga namerava sklicati odbor koaliranih organizacij, mora

* Vse take graje sem izročal odboru »Samopomoči!« Opomba uređ.

mo na vsak način pridružiti. Načelno se sklone, da se O. Z. ankete udeleži. Kot delegati se nominirajo gospodje Minkuž, Deržaj, Dolžan, Roštan in Milavec. Instrukcija za delegate naj bo pač ta, da se ravnajo strogo pravil O. Z., da jim je treba biti premišljenim in da ne smejo udarjati na goljufive ostrejšje strune. Razvname se dolgotrajna debata, ki pa ne prinese jasnosti. Delegat dr. Rutar konstatira, da se nahaja vsa debata na napačnem tiru. Gre v prvi vrsti za takojšnjo izplačilo draginjskih doklad, mi pa se ukvarjamo s stvarmi, ki niso na dnevnem redu. Če se bo odbor koaliranih organizacij bavil na anketi z načinom, kako pobijati draginjo, je treba to samo pozdraviti in če skliče ta odbor v primernem času protestni shod proti draginji, je to popolnoma pravilno. O. Z. je že na osnovi svojih pravil dolžna, da pri tem shodu bodisi s predlogi ali nasveti sodeluje. Glede izplačila novih draginjskih doklad pa mora O. Z. obdržati na vsak način vajeti v svojih rokah. Predlaga, naj se odpošlje takoj brzojavka prof. Reiserju in finančnemu ministru, v kateri naj bo v kratkem obrazložen motiv brzojavke. O. Z. pa naj tudi v lastnem delokrogu priredi javen shod, na katerem bi se dala ta zahteva še bolj podkrepiti. Zastopnik celjskega odseka Šubic predlaga dodatno:

1. O. Z. naj skliče čim preje javni shod, ki naj zahteva poleg takojšnjega izplačila draginjskih doklad tudi preureditev temeljnih plač na bazi, ki velja za častništvo.

2. Organizira naj se takoj deputacija, ki naj se poda k pokrajinskemu namestniku s primerno spomenico, ter ga obenem zaprosi za izposlovanje avdijen-

LISTEK.

Dr. FR. Z.:

Kako je bilo dalje.

I.*

Na burjo sem bil zelo radoveden in veselil sem se, da mi bo dana prilika, da se sam seznanim z njo. Vse to, kar sem bil doslej slišal o njej, se mi je zdelo kot izmišljotina. Rad bi se bil prepričal, kaj je na tisti silovitosti, o kateri so mi pravili. No, ni trajalo predolgo, da sem okusil njene prijetnosti.

Sedeti doma pri topli peči, ali pa pri ognjišču, na katerem gori grmada, pa poslušati, kako piska in žvižga, buči in tuli, je kaj prijetno. Toda voziti se, kadar je prav raztogotena, v njenem spremstvu

* Glej prejšnji spis dr. F. Z. z naslovom »Kako sem jaz služil!«

čez Rebrnice v Vipavo ali z Razdrtega na Senožeče, še celo pa čez Gabrnik proti Sežani, to je druga reč!

Ribničan lončar, ki je vozil včasi svojo »sühö« robo ondi čez proti Trstu, je trdil, da so na Gabrniku tri »bürje«, od katerih »ena miče, druga süče, tretja pa meče«. No tudi na poti proti Vipavi ni mnogo drugačna. Mogoče, da je ondi še nevarnejša, ker prihaja sunkoma z Nanosa nizdol.

Nekoč sem, potujoč v Vipavo, prestal nemajhen strah. Voz, na katerem sem sedel, je bil vedno na pol v zraku in nagibal se je zdaj na to zdaj na ono stran. Na takozvane držače, ki — štirje po številu — proti dobremu plačilu in krepčilu spremljajo voz in ga z vrvmi pritiskajo k tlom, me ni bil pravočasno nihče opozoril. Skušal sem torej dati vozu večjo težo na ta način, da sem ga velel hlapcu zaloziti z debelim kamenjem. V Vipavi pa so mi povedali, kako nespametno sem ravnal. Kajti če bi bil prišel pravi smek, bi

vse to ne bilo nič pomagalo, voz bi se bil prevrnil, a skale bi mi bile noge zdrobile!

Komisije pozimi v postojnskem okraju niso torej nič kaj prijetne. Žal, da jih je prišlo name največ baš v zimskem času, ko se šefu ni ljubilo izpod strehe. Da, burja je naravna sila imponujoče mogočnosti! Kdor ni bil nikdar sam sredi njenega divjanja, si vsega tega ne more prav predstavljati. Čudno, da se v burji razmeroma prav malo ljudi ponesreči! Seveda domačini, ki jo poznajo od mladih let, se ne dajo tako lahko vreči od nje.

Večkrat sem opazoval Vipavce, kako so z največjo virtuoznostjo balansirali in plesali po njenem taktu in se, dostikrat že skoro na tleh, vedno zopet obdržali na nogah. Nič manj mi ni imponiralo to, da so se kar z razgaljenimi prsi borili proti nji, in kako so zdravi ti Kraševci! Da je burja zdrava, vedo sami prav dobro. Kolikokrat sem jih slišal vzklikati: »Bog nam pošlji našo burjo!« Nedvomno, burja čisti zrak in — budi domišljijo. Zato se mi zdi

ce pri kralju. II. podpredsednik Česnik je mnenja, da bi bil vsak shod brez pomena, saj smo imeli že toliko shodov, od katerih smo pošiljali resolucije, ki pa leže danes zaprašene bogvekje. Za avdijenco pri kralju naj se zaprosi Glavni Savez, ki jo bo brez dvoma lahko takoj izposloval. Odločno je proti vsakemu shodu in proti avdijenci pri pokrajinskem namestniku. Remeduro vidi tudi v tem, naj izstopi vsakdo iz društev, ki niso strokovna. Priporoča, da bojkotirajo državni nameščenci vse časopisje. Delegat Rostan pledira z energičnimi besedami za prireditve shoda. Delegat Urbančič stavi dodatni predlog, po katerem naj se O. Z. pridruži shodu, ki ga skliče odbor koaliranih organizacij. Kot specifično zadevo za nas pa naj bi ta shod tudi ukrepal o takojšnjem izplačilu draginjskih doklad in po daljši debati se končno strnejo vsi delegati v sledečem sklepu:

1. Po predlogu delegata Rutarja se odpošljeta takoj brzojavki na prof. Reiserja in finančnega ministra. 2. O. Z. naj priredi čim preje v lastnem delokrogu profestni javni shod. 3. Deputacija k pokrajinskemu namestniku. 4. Avdijenca pri kralju potom Glavnega Saveza. Istotako se sprejme predlog delegata Klavore, naj se shod vrši, če le mogoče na praznik ali nedeljo, po shodu pa naj se priredi povorka k pokrajinskemu namestniku, ki naj sprejme deputacijo, in pa predlog delegata celjskega odseka Šubica, naj O. Z. takoj vse ptorebno ukrene, da se enaki shodi z istim dnevnim redom in isti dan vrše tudi po vseh drugih mestih Slovenije.

O predlogu delegata Zime, naj se O. Z. udeleži oficijelno tudi shoda, ki ga priredi odbor koaliranih organizacij, se ne glasuje, ker moramo še preje biti informirani o sklepih ankete. Končno se sklene, da referirata na shodu O. Z. dva referenta, in sicer I. tajnik Bekš o zahtevi takojšnjega izplačila novih draginjskih doklad in o preureditvi teh doklad, čim se zakon objavi. 2. I. podpredsednik Dolžan o zahtevi po izenačenju plač s časniškimi.

Naslednji dan je O. Z. odposlala poslancu prof. Reiserju sledečo brzojavko: **Na podlagi sklepa širšega odbora O. Z. od večeraj zahteva O. Z. takojšnje izplačilo novih draginjskih doklad počenši od 1. januarja t. l. dalje. Glavni Savez izposluj avdijenco pri kralju — protektorju z Vašo soudeležbo in naj mu obrazloži neznosni materijelni položaj državnih nameščencev. O. Z. namerava prirediti javni protestni shod, da bo tudi javnost informirana o njenih zahtevah.**

Finančnemu ministru pa se je odposlala sledeča brzojavka:

Središnji Savez javnih nameštenika za Slovenačku, koji obuhvaća 42 stručnih organizacija, traži da se novi dodaci na skupocu počev od prvog januara ove godine odmah isplate, jer nameštenici zbog nesnosne skupoce ne mogu više čekati. Molimo hitno rešenje.

21. seja širšega odbora se je vršila 15. t. m. Predsedoval je preds. prof. Reiser. Poročal je o trenutnem položaju s posebnim ozirom na izboljšanje gmotnega položaja državnih nameščencev, ki je v ozki zvezi z zakonom o novih draginjskih dokladah. V principu poročevalec ni prijatelj shodov, ker — kakor kaže praksa — ne donajajo posebnih koristi.

Če pa sploh kdaj, bi bil takšen shod na mestu sedaj, ko narodna skupščina s posebno taktiko zavlačuje uveljavljenje zakona o draginjskih dokladah s tem, da vlada ne more priti do rednega budgeta, marveč si mora pomagati z dvanajstina mi. Krivda torej ne leži na vladi, marveč na parlamentu.

Javni shod naj bi zadnjikrat energično apeliral na javnost in skupščino in zahteval, da vnese skupščina za izplačilo draginjskih doklad potrebni kredit v zakon o proračunskih dvanajstinah za marec in april. Obremenitev budgeta je samo navidezna, ker potrebuje Slovenija za izplačilo višjih doklad preliminirano vsoto 29 milijonov Din samo na papirju, dočim bi znašal **faktični izdatek samo 1.5 milijona**. Pri generalni direkciji državnega računovodstva **ni nobenega pravega pregleda, zato se potrebni kredit z absolutno točnostjo ugotoviti ne da**.

— Omeni tudi, da je vlada pred tednom dni predložila zakonski načrt nove službene pragmatike parlamentarnemu odboru, ki ga vzame že v doglednem času v pretres. I. podpredsednik Dolžan poroča na to o sklepu ankete koaliranih organizacij. V obče se je razpravljalo samo o načinu, kako omejiti rastočo draginjo in kako preskrbeti manualnim in duševnim delavcem za boj proti draginji potrebno pomoč. Anketa je sklenila, da priredi 19. t. m. velik protestni shod. **Dane so vse garancije, da shod ne bo imel politične pimesi.** (To pa se žal ni zgodilo! Prip. poročevalca.) O. Z. se je debate po svojih zastopnikih živahno udeležila ter bo nastopila na shodu z lastno resolucijo. Delegat Deržaj poda nekaj splošnih misli glede soudeležbe delavskih organizacij in skupnega nastopa. Vtis ima, da se na shodu ne bo sklepalo o nasilnih korakih. Treba pa je na vsak način, da javni nameščenci tudi še po shodu obdrže živahen stik z delavstvom. To stremljenje bi bilo propagirati vsepovsod ter mora združe-

vati celokupno javno nameščenstvo, ki ni nič drugega kot duševni proletariat, z manualnim delavstvom.

Poleg resolucije O. Z. naj se stavi še zahteva, da vlada ukine vse veselice in hrupne prireditve in naj se uvoz luksurioznih predmetov omeji na minimum. Zahtevati moramo tudi, da se draginjske doklade za nižje drž. uslužbence primerno zvišajo. I. podpredsednik Dolžan predlaga, naj se sklep, da priredi O. Z. shod v lastnem delokrogu z ozirom na skupni nastop z drugimi organizacijami, razveljavi. Ako bi bilo potrebno, naj skliče O. Z. tak shod pozneje. Predlog Dolžanov se sprejme. Istotako se s podporo delegata Zorka sprejme tudi Deržajev predlog glede draginjskih doklad nižjih državnih uslužbencev, dočim O. Z. na shodu prepovedi veselice in omejitve uvoza luksurioznih predmetov ne bo predlagala, ker rešitev takšnih vprašanj ne spada v njen delokrog. Sprejme se nato soglasno resolucija O. Z. za shod dne 19. II., ki se glasi:

Aktivni in vpokojeni državni nameščenci, organizirani v Osrednji Zvezi javnih nameščencev in vpokojencev za Slovenijo in zbrani na protestnem shodu dne 19. februarja v Ljubljani ogorčeno **protestirajo** proti malomarnemu postopanju odgovornih činiteljev, ki rešitvi gmotnega vprašanja državnih nameščencev ne posvečajo takšne pažnje in skrbnosti, kakršno zahteva najhitrejša in najuspešnejša pomoč v današnjem neznosnem položaju. Zato obenem tudi ugotavljajo popolno nesposobnost teh činiteljev za rešitev enega najvažnejših vprašanj, problema javnih nameščencev ter izjavljajo, da je tem razmeram v prvi vrsti kriva zgrešena finančna in gospodarska politika, ki bi se morala na najtemeljitvi način izpremeniti. Aktivni in vpokojeni državni nameščenci Slovenije enodusno zahtevajo: 1. da Narodna skupščina pri dovolitvi dvanajstin za mesec marec in april 1922 vnese v dotični proračunski zakon določbo, ki naj določi za izplačilo po zakonu z dne 28. decembra 1921. na novo preurejenih draginjskih doklad potrebni kredit; 2. zahtevajo, da Narodna skupščina nemudoma pristane na to, da se z imenovanim zakonom na novo določene draginjske doklade z veljavnostjo od 1. januarja 1922. dalje takoj izplačajo; 3. zahtevajo, da gospod. finančni minister takoj predloži ministrskemu svetu in finančnemu odboru izpremembo člena 7. navedenega zakona v tem smislu, da se osebne draginjske doklade v korist neuradniškim kategorijam primerno zvišajo; 4. zahtevajo, da se v ponovno navedenem zakonu določene draginjske doklade z ozirom

tem bolj čudno, da nisem čul nikdar nobenih bajk o burji in da nam je dalo Notranjsko doslej razmeroma tako malo pesnikov in pisateljev.

Meni je ostalo o burji vse polno spominov. In prav ti spomini so bili vzrok, da sem, ko sem prevzel »Zvonovo« uredništvo, rajnega dr. Dolenca tako dolgo naganjal, da se je odločil spisati svoje »Črtice o burji«, ki se stavijo njegovemu spisu »O gozdu in njegovih ljudeh«, (on je bil zapisal »možeh«) in pa »Spomin o Cerkniskem jezeru« vredno ob stran.

Ko sem prišel k okrajnemu glavarstvu v Postojno, mu je bil vodja lahkoživ neplemenitnik, ki pa je imel svoje pristno slovensko ime prikrojeno tako, da je moral vsakdo misliti, da je potomec plemeni-taške italijanske rodbine. Mož ni delal v službi nikomur, najmanj pa sebi sivih las. Brigal se za urad ni mnogo in vsakemu uradniku je bilo prepuščeno, da si je službovanje uredil, kakor mu je bolje kazalo. V začetku je napravilo name vtisk, da pri

tem okrajnem glavarstvu sploh ni mnogo posla.

Šef sam si je večkrat popoldne izmislil: »Pojdimo v Jamo!« pa smo šli. Ali pa: »Peljimo se v Št. Peter k župniku Podboju!« pa smo se odpeljali — on, jaz in še tretji konceptni uradnik, okrajno glavarstvo je vodil ta čas okrajni tajnik! No, pripetilo se ni nikdar, da bi bile nastale za to kake neprilike, dasi sem imel jaz pri takih izletih vedno težko vest.

V jami smo stikali zlasti po stranskih roveh, kamor dostop sicer ni bil dovoljen. Na prvi pogled torej kaj prijetno službovanje. Toda mene je kmalu izučilo.

Šef je odhajal redno dvakrat na teden — ob sredah in sobotah — v Ljubljano, od katere se njegova mlada, mestnega življenja navajena soproga, ni mogla ločiti. Neko soboto pred svojim odhodom mi naroči, da naj podpišem vse čistopise. Zlasti me je opozoril na neko sporočilo na deželno vlado, s katerim se ji je imel predložiti neki vojaški izkaz. »Aprobiral sem

že jaz!« je poudarjal patetično. Jaz sem se na to zanesel in podpisal, ne da bi se v meritornem pogledu dalje brigal za stvar. Čez par dni pa pride od vlade velikanski nos, češ, da je Postojna edino okr. glavarstvo, ki izkaza ni prav sestavilo. In ko sem bil pozneje enkrat v Ljubljani in sem se zglasil pri takratnem referentu v vojaških zadevah, se mi ni mogel zdosti načuditi, da sem mogel tak nestvor predložiti in ponovno je vzkliknil: »Aber dass sie, dass gerade sie das nicht verstanden haben!« Nič manj pa se nisem čudil jaz spričo teh vzklikov.

Ko sem pripomnil, da stvari nisem jaz aprobiral, je še bolj zastrmel. »Tako? Meni je bilo pa drugače povedano!« — Ljubezniv šef, ki je svoje neznanje na ta način zvrčal na druge!

(Dalje prih.)

na skokoma naraščajočo draginjo sorazmerno tej draginji zvišajo; 5. zahtevajo, da se pri uveljavljanju nove službene pragmatike službeni prejemki civilnih državnih nameščencev izenačijo s prejemki vojaških nameščencev.

(Končno širši odbor ugotovi, da poročilo nar. poslanca Brandtnerja, ki ga je podal na nekem shodu na Štajerskem v toliko ni točno, kolikor je naglašal, da je zakasnitev uveljavljanja zakona o novih draginjskih dokladah zakrivila O. Z., ker prof. Reischerju ni pravočasno stavila na razpolago potrebnega materiala. Poslanec prof. Reischer tega materiala sploh ni potreboval in od O. Z. zahteval, zato O. Z. tudi ni mogla ničesar zamuditi in v tem oziru še manj zakriviti.)

Poročilo zastopnika O. Z. na nedelj. javnem shodu.

G. računski nadsvetnik Rostan je na shodu izvajal:

Čenjeni zborovalci!

Kot delegat Osrednje Zveze javnih nameščencev in vpokojencev se bom v smislu dogovora pri svojih izvajanjih omejil na minimum, to je v toliko, kolikor je potreba, da utemeljene zahteve, ki smo jih na zadnji seji Osrednje Zveze vnesli v resolucijo, o kateri upam, da jo bo današnji protestni shod tudi odobril in sprejel.

Programna točka »Osrednje zveze javnih nameščencev in vpokojencev« na današnjem protestnem shodu je kot najbolj aktualna le ena sama takozvani Reischerjev zakon ali boljše rečeno še vedno načrt zakona o povišanju dosedanjih draginjskih dnevnic z veljavnostjo od 1. januarja letos:

Ta zakon po mojem nemerodajnem mišljenju nikoli ne bode zagledal belega dne. Pa če sem tudi v zmoti — to na stvari danes, ko pišemo že 19. februarja 1922, ne izpremeni dosti. Trenotno dober bi bil samo 1. jan., ako bi bili mi takrat že vse to tudi res dobili, kar zakon nudi.

1. februarja je bil ta zakon že slabši. Danes, ko se bližamo že mesecu marcu, pa je sigurno nezadosten, da ne rečem za nič. Ne glede na to, da nismo še nič prejeli — v glavnem tudi za to, ker nimate lastnosti, recimo prožnosti, da bi se avtomatično prilagajali vladajočim razmeram. Te doklade bi se morale same po sebi dvigati z rastočo draginjo in padati, če bi padala draginja — tako da bi slednjič, če bi postale urejene razmere — dnevnic same po sebi odpadle.

V tem pogledu bi ga bilo treba ali temeljito revidirati, ali pa nadomestiti z novim, boljšim zakonom. Obenem pa naj bi se izenačilo tudi krivično razmerje med našimi plačami in onimi vojaških uslužbenecv. Nikakor ne gre, da bi bil pri enaki kvalifikaciji bodisi kdorkoli favoriziran pred katerim koli državnim nameščencem, ki pod enakimi življenjskimi pogoji služi istemu gospodarju.

Ampak še to majhno in iluzorno vrednost predmetnega zakona je zvezala vlada s pogojem, da se uradništvo restringira. Umevno je, da se restringiranje ne da izvesti v enem mesecu. Restringiranje uradništva je problem za se. Je proces, ki se lahko vleče mesece in mesece. — Zato pa je vlada to svoje prvotno mišljenje opustila in da bi uradništvo potolažila, je lansirala v svet, da zavisi izplačilo poviška od rednega proračuna. To pa zopet ni nič drugega kakor bi Nemec rekel: »G'hupft wie g'sprungen!«, Kajti kakor je videti, rednega budžeta še dolgo ne bo.

Januar - februar 12 tinke! Marc-april 12 tinke! Maj - junij zopet 12 tinke!

Prijatelji! Toliko časa pa mi čakati ne moremo, ker bi sicer davno prej že tudi sami razpadli v dvanajstinke — ali po domače rečeno, ker bi nas vse skupaj že davno popreje vzel vrag.

Mi ne moremo čakati tako dolgo, da se bo gospodi v narodni skupščini zljubilo spraviti redni proračun pod streho.

Zahtevamo z vso odločnostjo, da se nam obljubljeni poviški izplačajo takoj!

Mi smo delavci, ki zvesto služimo in stojimo na straži za državo noč in dan. Dolžnost vlade pa je, da nas, če že ne dobro, pa vsaj primerno in pravično plača za naše delo.

Kje naj se vzame denar, ni naša stvar. Konstatiramo samo to, da je v državnem budgetu mnogo razhodov, ki po nepotrebnem občutno obremenjujejo državo, pa je denar zanje vedno pri roki. Tudi za nas se ga mora imeti, ali pa vzeti od koderkoli. Ker pa nimam navade govoriti skozi okno in nisem nikak demagog, sem mnenja, da samo s palijativnimi sredstvi, kakor je ravno zvišanje doklad javnim nameščencem ne more biti trajno pomagano. Treba je, da se takozvano uradniško vprašanje reši temeljiteje. V veliki meri bo k temu pripomogla službena pragmatika. To vprašanje pa je še vedno odprto. In čim dalj ostane odprto, težje ga bo rešiti. S sveta pa se ga spraviti ne da.

Zatorej ponovno kličemo merodajnim činiteljem, to je vladi in narodni skupščini, da nemudoma, končno in zaključno uredita to, tudi za državo eminentno važno uradniško vprašanje, ker bi nadaljne odlaševanje v tem oziru vzpričo nevzdržnega položaja javnih nameščencev in vpokojencev privedlo do katastrofalnih posledic — za nas in za državo!

Javni nameščenci v Novem mestu.

V mestni dvorani v Novem mestu dne 5. februarja 1922 zbrani državni, železniški, javni in zasebni nameščenci in vpokojenci so se zedinili soglasno za sledečo resolucijo:

Zaradi vedno naraščajoče draginje, ki neizogibno vede te stanove v obup, smo prisiljeni v poslednji uri pred popolno katastrofo dvigniti svoj glas ter opozoriti vse merodajne činitelje, da nemudoma store vse, da rešijo uslužbenecv in njih družine pred poginom.

Zahtevamo:

1. Takojšnjo nakazilo že v zakonjenih draginjskih doklad brez ozira na izvedbo redukcije uslužbenstva, ki se z uveljavljanjem te naredbe itak doseže;

2. takojšnje izplačilo enkratnih nabavnih prispevkov in sicer tako za državne železniške, javne in zasebne uslužbenecv in vpokojence;

3. ker z ugotovitvijo vseh teh zahtevkov ne bo odstranjena neznosna beda, zahtevamo, da vlada s svojo avtoriteto prepreči draginjo s tem, da omeji izvoz življenjskih potrebščin, posebno pa da s skrajno brezobzirnostjo kaznuje vse one iskoriščevalce našega stanu, ki samovoljno navijajo cene;

4. zahtevamo strogo izvedbo zakona o zaščiti najemnikov stanovanj, ker doselej poslušne komisije ne vrše v polni meri svojih dolžnosti, ker še danes v našem mestu eksistirajo komisijsionalno dognana stanovanja, ki še vedno niso oddana svojemu namenu, dočim zmrzujejo naši tovariši po železniških vagonih in barakah, država pa trpi na pomanjkanju prometnih sredstev;

5. zahtevamo takojšnjo izvedbo že uvedene inkorporacije Kandije z okolišem k Novem mestu, ker se bo s to akcijo ublažila stanovanjska mizerija;

6. zahtevamo, da se izjemna tarifa za prevažanje blaga za nabavne zadrugv, ki se je ukinila, zopet uvede.

B. (Gornja Radgona):

Beda nižjih državnih uslužbenecv.

Odkar so prinesli razni časopisi vest o zvišanju drag. doklad s 1. januarjem, hop po nas! Vse življenjske potrebščine so se zvišale za 30—40%, tako da nam nedostaje mesečna plača niti za hrano in stanovanje.

Kličejo nas različni narodni davki in stanovski listi na delo in podporo, a mi zremo obupani v bodočnost, kaj bo, ako pojde tako dalje. Že sedaj nam primanjkuje denarja za najbolj potrebne stvari; da bi mogli misliti na narodne davke in podpore, o tem še govora ni.

Srce se nam krči, kadar pride mesečna plača, pa moraš vse oddati za hrano in stanovanje; prošnje prihajajo od vseh strani za podporo v narodne namestne, a nam ni mogoče več ustreči, ker nas že hranodajalci popolnoma izmozgajo.

Ni čuda, da gleda danes vsak nižji uslužbenec, kam bi se obrnil, da bi si zavaroval svoj obstanek. Ako gre to tako naprej, se moramo vsi potopiti v tej draginji. Obupani se obračamo na O. Z. izposlušajte nam takojšnjo povišek draginjskih doklad, ker mi že stojimo do vratu v vodi ter je pogin neizogiben.

F. PIRKMAIER, (davčni upravitelj, Slov. Bistrica):

K občnemu zboru Saveza nabavljajčkah zadrug.

Prvi redni občni zbor Saveza nabavljajčkah zadrug se vrši dne 25. marca 1922. ob 9. predp. v Zagrebu. Dolžnost vseh zadrug v Sloveniji je, da odpošljejo k temu zborovanju svoje delegate. Ravno tako je važno, da zadrugv pošljejo pismene predloge pet tednov pred občnim zborom Savezu v Beograd. Treba je tukaj jasno povedati, zakaj se naše zadrugv ne morejo tako razviti, kaj je treba v bodoče ukreniti, da se razni nedostatki odpravijo in kako bi bilo možno zadrugnim članom nuditi večjih ugodnosti kot sedaj. V tem oziru morajo predi delegati z gotovimi predlogi pred občni zbor in tamkaj nastopiti solidarno.

Iz raznih dopisov ozir. cenikov smo posneli, da ima Savez gotove moške obleke, čevlje itd. v zalogi — vse to sortirano po tovarniških številkah — ravno tako manufakturno blago — za ženske in moške obleke z različnimi cenami. Namesto vzorcev ima cenik sledečo pripombo: »Mustre od štofova ne šaljemo — jer imamo od pojednog samo manje količine.« — Ko smo prosili, naj nam Savez opiše kvaliteto in barvo gotovih moških oblek in ali zadostuje tukajšnja krojaška mera, smo dobili sledeči odgovor: »Na Vaše pismo, kojim tražite opis gotovih muških odela, čast nam je priopćiti, da su skoro sva odela rasprodana, pa da bi bilo uzaludno, da vam ih opisujemo, jer dok dobijemo Vašu narudžbu, prodali bi, kada bi imali i tri puta veću količinu.« —

Torej so ceniki Saveza za nas brezpredmetni. Da se vsi ti nedostatki odpravijo in da lahko zadrugv uspevajo, je nujno potrebno:

1. Da se v najkrajšem času osnuje v Mariboru in v Ljubljani podsavez oziroma podružnice Saveza. Le na ta način bo

omogočeno. dati posameznim zadrugam ugodnosti bodisi potom oddaje specerijske ali manufakturne robe ozir. gotovih oblek. Našim zadrugam ni mogoče zaradi daljave in gmotnih težkoč poslati kakega odposlanca v Beograd, da si tam izbere blago. Ako ne vidim blaga, ga tudi kupiti ne morem. Koristno pa je, da imajo tudi naše zadruge iste ugodnosti, ki jih uživajo zadruge v Srbiji. To je mogoče le takrat, če dobimo za Slovenijo vsaj eno podružnico, ki bo na razpolago vsem tukajšnjim zadrugam. V Mariboru bi bilo treba osnovati skladišče za vse blago, ki bi ga Savez event. dobavil iz Češke ali Avstrije.

2. Da se slej ko prej izposluje olajšana prevoznina za vse železnice (tudi za juž. žel.), ker je to za zadruge izredne važnosti.

3. Da se takoj uveljavi čl. 82 uredbe z dne 5. 12. 1920. o nab. zadrugah glede režijskih cen drv in premoga.

4. Da se zadrugam dovoli kredit v višji izmeri kot do sedaj. Vsaka zadruga bi naj dobila vsaj nekaj brezobrestnega posojila. 5% obrestna mera je na vsak način previsoka. Menice naj se opustijo, ker je jamstvo po pravilih zagotovljeno in se lahko uvede druga formelna oblika — potom listin itd.

Te svoje predloge navajam kot nujne in sem takorekoč prepričan, da bi zacelile marsikatero rano, ki jo imajo naše zadruge. — Apeliram na vse naše zadruge v Sloveniji, da razmotrivajo te predloge in da dajo svojim delegatom potrebna navodila za občni zbor Saveza v Zagrebu. In če imamo s skupnim nastopom vsaj delni uspeh, smo lahko ponosni. **Tudi na polju zadrugne organizacije moramo posvetiti vse svoje moči in to tem bolj, ker bomo še dolgo navezani na »Samopomoč«.**

Vestnik.

Javni shod koaliranih organizacij duševnih in manualnih delavcev se je obobilni udeležbi vršil v nedeljo, 19. t. m. v veliki dvorani hotela »Union«. Za O. Z. je poročal rač. nadsvetnik g. Rostan, katerega referat prinašamo na drugem mestu. Resolucija O. Z. je bila na shodu soglasno sprejeta.

V ostalem največ govornikov ni umevalo, da se prilagode v svojih izvajanjih smotru sklicanega shoda; zato je bil shod politične narave in brez posebne zanimivosti. O. Z. si na tem shodu na ugledu ni pridobila ter bo morala v prihodnje dvakrat premisliti, predno se bo spustila v takšno koalicio. Da na shodu ni manjkalo komunistične resolucije, katero pa O. Z. enodušno odklanja, se razume samo ob sebi. Shod je končal ob 13. uri, ni pa odpravil draginje, še manj pa prinesel izplačilo novih draginskih doklad. Predsedstvo shoda je bilo sicer v nevtralnih rokali, ki pa so vodile shod zelo nespretno.

Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo opozarja vse svoje člane na § 8 točko 1. društvenih pravil, ki govori o izgubi članstva in se bo od strani vodstva strogo izvajal. Dalje na sklep občnega zboru glede povišanja članarine od 3 K na 2 Din od 1. januarja 1922 naprej, ker nekateri člani pošiljajo le 3 D namesto 6 Din za tri mesece. Kdor od tovarišev članov je to storil, naj določilje primanjkljaj. Za društveni sklad so darovali: Slavoljub Gregorčič 32 K, Martin Vengust 40 kron, Anton Volk, Matija Špeglič, Josip Obed, Jakob Torkar, Franc Korošec, Fr. Pavlin in Ivan Štepic po 20 K, Franc Mež-

naršič, Rudolf Videčnik in Franc Arnšek po 10 K, neimenovani 50 K. Vsem darovalcem srčna hvala. — Odbor.

Društvo davčnih uradnikov za Slovenijo se opozarja na zadnje imenovanje dveh davčnih upraviteljev. Ali je mogoče že društvo proti tej korupciji kaj ukrenilo? Davčni uradniki zahtevamo, da se nemudoma skliče izredni občni zbor, da se napravi korupciji konec in da delegaciji povemo, da si ne damo kratiti naše časti na tak culukafški način. Davčni uradniki zahtevamo od predsednika društva, da takoj objavi, kaj se je v tej zadevi storilo, ako ne, bi znalo priti do samostojne akcije davčnih uradnikov brez društvene vednosti.

Glavna skupščina osrednjega društva geometrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se vrši dne 12. marca t. l. ob 10. uri predpoldne v veliki dvorani magistrata v Ljubljani. Društvo geometrov sekcija Ljubljana, apelira na svoje člane, da se udeležijo skupščine polnoštevilno.

Ker je zaproseno za polovično vožnjo na progah južne in državne železnice, opozarja se člane, da si pravočasno preskrbijo legitimacijo društva ako niso v posesti iste. Člani naj pravočasno naznanijo društvu svojo udeležbo in eventualne želje: preskrba prenočišča, naznanilo za skupen obed etc.

Ermenc Alojzij: Knjiga za preračunavanje vseh vrst obsegov, površin in vsebin z M. mero in z metrom ter tekočin v nepolnih vodoravno ležečih sodih in valjih. V Lj. 1922. Str. 72, cena 10 Din. Podpreglednik finančne kontrole, tovariš Al. Ermenc je izdal zelo koristno in dobrodošlo delo. Uporabil je svoje dolgoletne izkušnje ter izdal knjigo, po kateri lahko natančno ugotoviš množine tekočin v nepolnih posodah in živo težo goveje živine brez tehtnice. Za slabega računarja je ta knjiga rešitev, za dobrega pa olajšava. Knjiga ima celo vrsto dragocenih tabel in nazornih risb. Njena praktična uporabnost je idealna. Zato zasluži vrli tovariš priznanje in najizdatnejših naročil.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so nabrali oziroma darovali: g. Dragotin Sluga, preglednik finančne kontrole v Kostanjevici je nabral 178 K; g. Štefan Plut, okr. tajnik v Kranju je pridobil zopet 9 novih naročnikov in nabral za tiskovni sklad 166 K; darovali so gg.: Znidarčič Josip, okr. glavar, dr. Edvard Šavnik, okr. viš. zdravnik, ing. Franc Eimner, stavb. svetnik po 20 K, Anton Korošec, veterinar, inšpektor, ing. Igo Kraut, gozd. komisar Hubert Zuljan, okr. gozdar po 15 K; dr. Karl Tekavčič, vlad. tajnik 12 K; Kristijan Rožaj, dež. vlad. kanclist 11 K; Ivan Bavdek, dež. vlad. koncipist, Štefan Plut, okr. tajnik, Anton Planinšek, okr. tajnik po 10

kron in Fran Štirn, dež. vlad. kanclist 8 kron, vsi v Kranju; Zveza vpokojenih častnikov, vojaških uradnikov etc. v Ljubljani 100 K; g. Križman Anton, viš. davč. upravitelj v Krškem v pok. 80 K; društvo sodnih podur. in slug v Ljubljani 60 K, ki so jih darovali izvrš. uradniki, poduradniki in sluge v Mariboru, in sicer gg.: Volavšek, Simončič, Zapušček, Drahsler, Ferenc, Šmon, Žoher, Zablatnik, Vivod, Grainer, Cvahte, Goričan, Žizek in Gezl po 4 K; davčni urad v Gornjemgradu 40 kron; g. Ivan Zagorc, sod. oficijal v Višnji gori 40 K; oddelek finančne kontrole v Dravogradu 21 K; g. Vaupotič Andrej, podpregl. fin. kontr. v Marenbergu 5 K. Vsem darovalcem in nabiralcem najsrčnejša hvala! Osobito se zahvaljujemo g. Plutu za njegovo požrtvovalnost in le želimo, da bi ga posnemali tovariši vsaj v večjih krajih. **Uprava.**

VABILO

NA REDNI OBČNI ZBOR

nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Litiji,

ki se vrši v bralni sobi »Sokola« v Litiji dne 19. sušca t. l. ob 10. uri dop.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega in nadzornega odbora.
2. Pregled računov (bilance).
3. Izbor novih odbornikov.
4. Razni predlogi (najetev posojila, oz. evt. likvidacija zadruga).

Litija, dne 17. svečana 1922.

Upravni odbor.

VABILO

k I. rednemu občnemu zboru

»Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev in vpokojencev v Črnomlju, reg. zadruga z o. z.,

ki se bo vršil dne 19. marca t. l. ob 10. uri dop. v poslopiju okrajnega sodišča v Črnomlju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1921.
3. Volitev nadzorstva (§ 35 zadr. pr.).
4. Slučajnosti.

Črnomelj, 20. februarja 1922.

Načelstvo.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poroštvo, zazuambi na službene prejeme in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in profi malim mesetnim odplačilom :: **7% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO

4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. **Zahtevajte prospekt**

